

Steffen Jahn, Olaf Medenbach, Gerhard Niedermayr & Gabi Schneider (red.)

Namibia - Zauberwelt edler Steine und Kristalle.

Bode Verlag, ISBN 3-925094-73-3. 224 pp., mange farvefoto, enkelte gamle sort/hvid, stift bind. Bogen fås gennem Bode Verlag GmbH (Oerter Putt 28, 45721 Haltern, Germany, fax +49 2364 169273, e-mail bode-verlag@t-online.de) for DEM 89.50 + forsendelse (DEM 16 til Skandinavien). Bode Verlag tager Visa og Mastercard. Selv nybegyndere kender namibianske mineraler, men hvor meget ved du egentlig om Namibias mineralogi? De fleste kender Tsumeb og måske Boltwoodit fra Rössing, hvis man foretrækker usædvanlige mineraler eller Amethyst fra Brandberg, hvis man er mere til farvelade stykker. Men det er også nogenlunde bredden for de fleste af os og der, hvor "Namibia - Zauberwelt edler Steine und Kristalle" af Jahn et al. kommer til hjælp. Til trods for lidt sjusket redaktion vil bogen fylde et stort hul hos mange mineralsamlere. De færreste tidsskrifter har mere en blot en kort omtale af namibianske mineraler og der er ingen let-tilgængelige bøger om namibiansk mineralogi [men dog flere om Tsumeb!]. Bogen henvender sig til samlere og især de, der gerne rejser langt for at samle, men er bestemt også egnet til lænestolsrejser. Selvom den er på tysk, skulle den kunne forstås af læsere med svage tysk-kundskaber ved hjælp af en ordbog og almen mineralogisk baggrundsviden. Sproget er ikke svært og mineralogiske og geologiske fagudtryk er relativt ens på europæiske sprog. Bogens kapitler varierer i stil fra farverige rejseberetninger til rimeligt teknisk mineralogi. Den har mange fine farvebilleder af landskaber [Namibias landskaber er betagende!] og lokaliteter, såvel som nogle gode og nogle dårlige billeder af mineraler. Første kapitel er en kort og forståelig redegørelse for Namibias geologi, som tjener forfatteren, Gabi Schneider, til ære. Namibias geologi er ret kompleks og jeg har ikke læst andre bøger eller artikler, som kan forstås uden en faglig

uddannelse. Hvert kapitel beskriver en enkelt lokalitet eller en gruppe af beslægtede lokaliteter i en ofte fortællende og individuel stil. I mine øjne skader det ikke, der er en rimeligt rigoristisk beskrivelse af Aris phonoliten, medens afsnittet om Erongo Massivet minder om en beskrivelsen af en opdagelsesrejse. Hvert kapitel har egne forfattere og dermed mange stilarter, men uden hensyn til smag vil man finde interessant information i alle kapitler. På den ene eller anden måde omtaler hvert kapitel den lokale geologi, omend ofte meget kortfattet, lokalitetens historie og hvilke mineraler, der forekommer. Nogle kapitler vil forhåbentlig hjælpe til at eliminere myter om Namibias mineraler, såsom at Dioptas altid kommer fra Tsumeb (et kort kapitel beskriver Dioptas fra tre namibianske lokaliteter). Husker du Boltwoodit? Den er altid etiketteret med "Rössing" selvom den kommer fra Goanikontes. Rössing er en af verdens største uranminer, hvor man ikke må samle og hvor der heller ikke forekommer Boltwoodit. Så er der "Brandberg" Amethyst - flotte prismatiske krystaller med indesluttede luftbobler sceptre og andre underlige former. De kommer fra Goboboseb Bjergene, som ikke ligger langt fra Brandberg, men dog er geologisk meget forskellige. Andre kapitler beskriver phonolit bruddet i Aris [Hydroxylapophyllit, Makatit, Mangan-neptunit, Polylithionit, Sazhinit-(Ce), Tuperessuatsiait, Villiumit, etc.], Stiepelmann Gruben [Beryl var. Heliodor, etc.], Topas fra Klein Spitzkoppe, Skeleton Coast Amethyst [ikke det samme som Goboboseb Bjergene], m.fl. Vi får den store tur til kendte og mindre kendte namibianske lokaliteter, omend landet har materiale nok til yderligere mange flere bind. Min væsentligste klage er redaktørernes ukritiske brug af kort som fyldstof uden forbindelse med teksten, samtidig med at de berøver læseren for simple geografiske oplysninger. Bogen har mange topografiske og geologiske kort, men ingen af dem angiver et størrelsesforhold [størrelsesforholdet er forskelligt og angivelsen 1:250,000 er forholdet på det originale kort, ikke gengivelsen!], en tegnforklaring eller angivelse af hvor i Namibia, udsnittet kommer fra. Den manglende tegnforklaring berøver læseren muligheden for at anvende de geologiske kort - er det blå en granit eller en dolomit? - som derved blot et muntert farvet fyld mellem tekst blokkene. De fleste topografiske kort er fra 1:250,000 serien fra

Namibian Ministry of Lands, Resettlement and Rehabilitation og geologiske kort fra relevante publikationer fra Namibian Geological Survey, som varierer i kvalitet af tryk, detalje og nøjagtighed, men ingen er direkte dårlige. Desværre gengiver bogen dårligt scannede kort og ofte i en skala og opløsning, som gør det meget vanskeligt at læse teksten. Kortenes dårlige kvalitet er en alvorlig mangel, da det er vanskeligt at få gode kort over Namibia. Man kan få de sædvanlige vejkort på nogle tankstationer, som viser byer og større veje, men ingen miner eller småveje. Man kan også få det kendte "farm map" (Anonym, 1994) og 1:50,000 serien fra Ministry of Lands, Resettlement and Rehabilitation, af hvilke en del er udsolgt. Desværre er der intet indeks til de senest nævnte, så det er vanskeligt at planlægge en tur. Kun det antikke "Kriegskarte" (Anonym, 1904) kombinerer rimelig opløsning med et indeks. Forfatterens brug af referencer lægger stor vægt på namibianske arbejder. Redaktørerne skal roses for at give referencer - de mangler alt for ofte i bøger til samlere - og især arbejderne fra Namibian Geological Survey fortjener større udbredelse, men jeg manglede en del væsentlige ikke-namibianske kilder som for eksempel Strunz (1983) eller nogle af Paul Kellers arbejder med phosphater. Anbefaling: Køb bestemt bogen, hvis du har andet end en overfladisk interesse i namibiansk mineralogi. Til trods for sine mangler er bogen værd at have. Den giver interessante oplysninger om lokaliteter, der er stort set ukendte udenfor Namibia og vil være værdifuld til forberedelse af en rejse. Referencer Anonym. 1904. Kriegskarte von Deutsch-Südwestafrika, 1:800,000; genoptryk April & July 1987 og 1994 i 1:960,000 af National Archives of Namibia med GYnther von Schumann & Walter Rusch. 1987 & 1994. Index of names appearing on the "Kriegskarte von Deutsch-Südwestafrika 1904", Archeia, 9, II+38 pp. Anonym. 1994. Republic of Namibia, 1:1,000,000 Strunz, Hugo. 1983. Boltwoodit aus SW-Afrika. Der Aufschluss, 34(12), 497-501

Claus

Besøk NAGS/STEINs hjemmeside på Internett:

<http://www.nags.net>